

DREPTUL VAMAL

AL

REPUBLICII MOLDOVA

- Curs universitar -

CUPRINS**Capitolul I**

DREPTUL VAMAL – RAMURĂ DE DREPT ȘI DISCIPLINĂ DE STUDII.....	11
I.1. Noțiunea de drept vamal. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului vamal. Raportul juridic de drept vamal. Elementele specifice ale raportului juridic de drept vamal. Raportul juridic de impunere. Obiectul de studiu al dreptului vamal. Sistemul dreptului vamal. Concepte fundamentale. Elementele constitutive	11
I.2. Subiecții dreptului vamal. Persoanele fizice și juridice, birourile vamale, brokerii vamali, transportatorii vamali.....	20
I.3. Izvoarele dreptului vamal. Concept. Izvoarele materiale și formale. Acțiunea legislației vamale în timp și spațiu.....	24
I.4. Situatrea dreptului vamal în contextul altor ramuri de drept: drept constituțional, drept administrativ, drept fiscal, drept financiar, drept comercial, drept al comerțului internațional, drept al mediului înconjurător, drept al concurenței, drept comunitar	26
Subiecte de evaluare.....	31
Teme pentru referate și comunicări.....	32
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	32
Rezolvare test grilă.....	35
Bibliografie selectivă	35

Capitolul II

POLITICA VAMALĂ ȘI ACTIVITATEA VAMALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA	37
II.1. Noțiunea, conținutul și structura activității vamale în Republica Moldova. Politica vamală, parte componentă a politicii fiscal – comerciale. Conceptul de politică vamală. Rolul și importanța sistemului vamal în economiile contemporane.....	37
II.2. Noțiunea și obiectivele organizării activității vamale. Subiectele, fazele de conducere a sistemului vamal. Impunerea – instrument principal în aplicarea politicii vamale	43
II.3. Colaborarea internațională în domeniul activității vamale	47
II.4. Cooperarea internațională în contextul combaterii infracționalității vamale.....	59
Subiecte de evaluare.....	64
Teme pentru referate și comunicări.....	64
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	65
Rezolvare test grilă.....	68
Bibliografie selectivă	68

Capitolul III

ORGANELE VAMALE ALE REPUBLICII MOLDOVA	69
III.1. Noțiunea și statutul juridic al organelor vamale. Noțiunea și caracteristica sistemului organelor vamale ale Republicii Moldova. Sistemul organelor vamale al Republicii Moldova. Serviciul Vamal. Birourile vamale interne și de frontieră. Posturile vamale. Direcțiile principale ale organizării și conducerii activității vamale.....	69
III.2. Funcțiile organizării și conducerii activității vamale. Esența și conținutul procedurii organizării activității vamale. Drepturile, obligațiile și atribuțiile Serviciului Vamal.....	72
III.3. Atribuțiile organelor vamale. Aspecte juridice privind activitatea vamală.....	76
Subiecte de evaluare.....	79
Teme pentru referate și comunicări.....	79
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	80
Rezolvare test grilă.....	83
Bibliografie selectivă	83

Capitolul IV

SERVICIUL ÎN ORGANELE VAMALE.....	84
IV.1. Noțiunea și principiile organizării serviciului în organele vamale. Conferirea gradelor speciale. Termenul de deținere a gradelor speciale.....	84
IV.2. Drepturile și obligațiile funcționarului vamal. Condițiile serviciului în organele vamale. Recrutarea în organele vamale. Protecția socială a funcționarului vamal. Sistemul organelor vamale în Republica Moldova, rolul și importanța acestuia în realizarea activității vamale	87
Subiecte de evaluare.....	90
Teme pentru referate și comunicări.....	90
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	90
Rezolvare test grilă.....	93
Bibliografie selectivă	93

Capitolul V

REGLEMENTAREA JURIDICĂ A TRECERII MĂRFURILOR, MIJLOACELOR DE TRANSPORT ȘI BĂNEȘTI PESTE FRONTIERA VAMALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	95
V.1. Principii generale de trecere peste frontiera vamală a persoanelor fizice și juridice. Modalități de trecere peste frontiera vamală a bunurilor materiale, mărfurilor și mijloacelor bănești; a mijloacelor de transport auto, principii generale de aplicare a Convenției TIR; a bijuteriilor, metalelor și pietrelor prețioase și valorilor culturale.....	95
V.2. Particularitățile determinării destinației mărfurilor. Autorizarea trecerii peste frontiera vamală.....	103
Subiecte de evaluare.....	105
Teme pentru referate și comunicări.....	105
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	106
Rezolvare test grilă.....	109
Bibliografie selectivă	109

Capitolul VI

REGIMURILE VAMALE	111
VI.1. Noțiunea de regimuri vamale și tipurile lor. Autorizarea regimului vamal. Esența și caracteristica regimurilor vamale definitive: importul și exportul.....	111
VI. 2. Regimurile vamale suspensive	115
Subiecte de evaluare.....	120
Teme pentru referate și comunicări.....	121
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	121
Rezolvare test grilă.....	124
Bibliografie selectivă	124

Capitolul VII

REGLEMENTAREA TARIFARĂ ȘI NETARIFARĂ A ACTIVITĂȚII DE COMERȚ EXTERIOR	126
VII.1. Reglementarea de stat a activității comerciale externe. Metodele reglementării de stat. Reglementarea tarifară. Reglementarea netarifară. Licențierea. Cotarea. Certificarea. Interdicțiile la import-export.....	126
VII.2. Noțiunea nomenclatorului marfar, rolul acestuia și clasificarea tarifară a mărfurilor. Sistemele clasice de clasificare a nomenclatorului de mărfuri. Nomenclatorul de mărfuri al Republicii Moldova. Tariful vamal de import al Republicii Moldova. Tarifele vamale în practica internațională	132
VII.3. Controlul importului. Promovarea cooperării economice internaționale. Încurajarea și controlul exportului /importului. Definiția și clasificarea tarifului vamal.....	138
VII.4. Cadrul internațional care reglementează principiile de funcționare a tarifelor vamale. Norme internaționale privind folosirea tarifelor vamale. Tariful vamal de import al Republicii Moldova. Sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor. Instrumente de tehnica vamală și tarifară practicate de țările care folosesc tarife vamale.....	143
Subiecte de evaluare.....	150
Teme pentru referate și comunicări.....	150
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	151
Rezolvare test grilă.....	154
Bibliografie selectivă	154

Capitolul VIII

TAXA VAMALĂ	156
VIII.1. Noțiunea și natura juridică a taxei vamale. Noțiunea de impozit. Caracteristicile impozitului.....	156
VIII.2. Funcția taxei vamale. Clasificarea taxelor vamale. Amânarea și eșalonarea plății taxei vamale.....	159

VIII.3. Procedura de instituire a sistemului de marcare cu timbru de acciză. Accizele. Obiectele și subiectele. Procedura încasării accizelor. Taxa pe valoare adăugată. Obiectul și subiectele impunerii. Cota de calcul TVA. Procedura aplicării și percepției taxei pentru proceduri vamale	164
VIII.4. Efectele aplicării taxelor vamale asupra importurilor. Funcția taxei vamale ca instrument fiscal. Funcția taxei vamale ca instrument al politicii comerciale. Calculul taxelor vamale. Procedura de încasare	169
Subiecte de evaluare	173
Teme pentru referate și comunicări	173
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor	174
Rezolvare test grilă	177
Bibliografie selectivă	177

Capitolul IX

METODELE DE STABILIRE A VALORII ÎN VAMĂ A MĂRFURILOR.....179

IX.1. Sistemele de determinare a valorii în vamă a mărfurilor. Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii și modul de aplicare a lor. Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit. Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfă identică	179
IX.2. Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfă similară. Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza costului unitar al mărfii. Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza valorii calculate a mărfii. Metoda de rezervă. Drepturile și obligațiile declaranților și a organelor vamale la stabilirea valorii în vamă a mărfurilor. Reglementări internaționale privind evaluarea vamală a mărfurilor	182
Subiecte de evaluare	186
Teme pentru referate și comunicări	187
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor	187
Rezolvare test grilă	190
Bibliografie selectivă	190

Capitolul X

ORIGINEA MĂRFURILOR.....192

X.1. Criterii de determinare a țării de origine a mărfii	192
X.2. Certificatul de origine a mărfurilor. Rolul certificatului de origine la vămuirea mărfurilor. Forma certificatelor. Procedura eliberării certificatelor de origine. Reguli privind definirea noțiunii de produse originare. Reguli de origine particulare. Acordarea preferințelor vamale la import	196
Subiecte de evaluare	201
Teme pentru referate și comunicări	201
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor	201
Rezolvare test grilă	205
Bibliografie selectivă	205

Capitolul XI

DECLARAREA ȘI VĂMUIREA MĂRFURILOR ȘI A BUNURILOR DEPLASATE PESTE FRONTIERA VAMALĂ	207
XI.1. Principii generale de vămuire a mărfurilor. Operațiuni prealabile vămuirii. Depozitul provizoriu.....	207
XI.2. Tipurile declarațiilor vamale. Întocmirea, acceptarea și validarea declarației vamale în detaliu. Modificarea, completarea și retragerea declarației vamale.....	212
XI.3. Drepturile și obligațiile declarantului vamal.....	215
XI.4. Principiile generale ale statisticii vamale. Izvoarele statisticii vamale. Metodele prelucrării datelor statistice în dreptul vamal.....	215
Subiecte de evaluare.....	219
Teme pentru referate și comunicări.....	219
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	219
Rezolvare test grilă.....	222
Bibliografie selectivă	223

Capitolul XII

CONTROLUL VAMAL.....	224
XII.1. Noțiunea, esența și conținutul controlului vamal. Obiectivele principale ale organizării controlului vamal. Procedura efectuării controlului vamal de către organele vamale. Competența Poliției de frontieră în domeniul controlului marfar, a unităților de transport.....	224
XII.2. Direcțiile și principiile de organizare a controlului vamal. Controlul documentar, marfar, selectiv, corporal. Particularități esențiale ale controlului vamal. Formele controlului vamal. Mărfurile și mijloacele de transport supuse controlului vamal obligatoriu.....	227
XII.3. Controlul vamal al valorilor valutare. Expertiza vamală. Controlul vamal corporal. Livrările controlate	230
XII.4. Înlesnirile vamale acordate la controlul vamal. Supravegherea vamală. Supravegherea vamală efectuată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova. Echipele mobile. Drepturile și obligațiile declaranților și organele vamale.....	233
Subiecte de evaluare.....	235
Teme pentru referate și comunicări.....	236
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	236
Rezolvare test grilă.....	240
Bibliografie selectivă	240

Capitolul XIII

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ ÎN DREPTUL VAMAL.....	242
XIII.1. Noțiunea și tipurile răspunderii în dreptul vamal. Contravențiunile vamale și răspunderea pentru săvârșirea lor (sancțiunile)	242
XIII.2. Infracțiunea de contrabandă. Aspecte procedurale ale răspunderii în dreptul vamal.....	246
Subiecte de evaluare.....	251
Teme pentru referate și comunicări.....	252

Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	252
Rezolvare test grilă.....	256
Bibliografie selectivă.....	256

Capitolul XIV

ACTELE DE PROCEDURĂ.....	258
XIV.1. Cercetarea cazului de contravenție vamală. Atacarea deciziei organului vamal asupra cazului de contravenție vamală	258
XIV.2. Executarea deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiuni pentru contravenția vamală. Atacarea deciziilor, acțiunilor sau inacțiunii organelor vamale și ale colaboratorilor vamali. Calea administrativă și judiciară de atac a deciziilor, acțiunilor sau inacțiunii organelor vamale și ale colaboratorilor vamali.....	263
Subiecte de evaluare.....	267
Teme pentru referate și comunicări.....	268
Teste grilă privind aprofundarea cunoștințelor.....	268
Rezolvare test grilă.....	272
Bibliografie selectivă.....	272

DREPTUL VAMAL - RAMURĂ DE DREPT ȘI DISCIPLINĂ DE STUDII

I.1. Noțiunea de drept vamal. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului vamal. Raportul juridic de drept vamal. Elementele specifice ale raportului juridic de drept vamal. Raportul juridic de impunere. Obiectul de studiu al dreptului vamal. Sistemul dreptului vamal. Concepte fundamentale. Elementele constitutive

La început, reglementările cu caracter de drept vamal au venit în completarea regularizării unor relații interstatale, astfel că ele aveau un pronunțat caracter politic. Este evident însă că, în prezent, este necesar să existe reglementări clare și potrivite situațiilor de fapt create în ceea ce privește circulația bunurilor și valorilor în regim internațional, care să depășească trăsătura de generalitate a unor raporturi de drept comun.

Întrucât se poate pune întrebarea dacă există sau nu un drept vamal, în lucrările multor specialiști părerile au fost împărțite în două idei principale și anume afirmându-se într-o primă opinie că activitatea vamală poate fi studiată odată cu celelalte ramuri de drept conexe, cum ar fi dreptul financiar, dreptul comerțului intern și internațional, dreptul transporturilor etc, astfel că nu se poate vorbi despre existența unui drept vamal, iar într-o a doua opinie (la care ne raliem) se susține că există un drept vamal, precum și raporturi specifice de drept vamal, idee argumentată de volumul mare al reglementărilor juridice în materie și, totodată, de procedurile vamale deosebit de complexe pentru realizarea cărora devin operante o multitudine de dispoziții. Un alt argument în susținerea acestei idei îl constituie și existența reglementărilor vamale de ordin specific în majoritatea instrumentelor juridice internaționale de natură economică (tratate).

Recurgând la o privire de ansamblu asupra definițiilor date dreptului vamal, constatăm că problema expunerii unui concept sau noțiuni care ar include totalitatea de caractere specifice și ar exprima cu exactitate trăsăturile

esențiale prin care se delimitează concludent de altele, este soluționată în mod diferit. Dar, din totalitatea formulărilor existente pot fi evidențiate două direcții: unii încearcă să dea o definiție cât mai amplă, incluzând în ea un spectru cât mai vast de aspecte, alții încearcă să formuleze o definiție cât mai concisă, dar care ar avea o încărcătură semantică mai exactă.

Cercetătorul rus L. Nozdraciov definește dreptul vamal ca pe o ramură complexă de drept ce reprezintă un ansamblu de norme juridice, cu apartenență ramurală diversă, care are drept scop reglementarea relațiilor sociale legate de trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală, perceperea plăților vamale, vămuirea, controlul vamal, precum și alte modalități de realizare a politicii vamale, care este o parte componentă a politicii externe și interne a statului [19].

Profesorul rus Gabricidze propune o variantă mai laconică a definiției și consideră că dreptul vamal este o ramură complexă de drept ce reprezintă un ansamblu de norme juridice, care reglementează relațiile sociale din domeniul activității vamale. În continuarea ideii sale, el menționează că din noțiunea de „domeniu al activității vamale” trebuie înțeles: politica vamală, trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală, regimurile vamale, reglementarea tarifară și netarifară, plățile vamale, perfectarea vamală, controlul vamal, statistica vamală, combaterea infracțiunilor și a încălcărilor de reguli vamale, răspunderea pentru comiterea infracțiunilor și a încălcărilor de reguli vamale, procedura în cazul săvârșirii infracțiunilor și a încălcărilor de reguli vamale etc.

Variante ale definiției dreptului vamal comunitar (european) sunt prezentate de autorul moldovean Radu Gh., dintre care cea mai concisă pare a fi cea care îl definește ca „un ansamblu de norme juridice ce fixează drepturile și obligațiile subiecților, raporturile juridice vamale și stabilește mecanismul de percepere a plăților vamale” [20].

Ținând seama de cele afirmate mai sus, putem spune că „activitatea vamală este formată din multitudinea activităților reglementate de lege și de alte acte normative, desfășurate de organele competente, cu participarea importatorilor, a exportatorilor sau a reprezentanților acestora, cu scopul realizării operațiilor de import-export, în așa fel încât acestea să se înfăptuiască respectând întocmai obligațiile ce le au către stat”.

În sistemul dreptului românesc, dreptul vamal se poate defini ca o ramură distinctă de drept, cu un obiect propriu, o reglementare proprie și o categorie aparte de raporturi, ce prezintă anumite caracteristici.

Dreptul vamal, este format din totalitatea normelor juridice legisferate de puterea legislativă, care reglementează activitatea vamală „în scopul realizării actului vamal în bune condiții, pe de o parte, iar pe de altă parte, în scopul prevenirii acțiunilor de evaziune fiscală de natură vamală și a săvârșirii oricăror infracțiuni din acest domeniu” [18].

Conform Codului Vamal activitatea vamală se constituie din promovarea politicii vamale, asigurarea respectării reglementărilor vamale la trecerea mărfurilor, mijloacelor de transport și persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova, perceperea dreptului de import și export, vămuirea, controlul și supravegherea vamală și alte activități de promovare a politicii vamale. Această definiție este laconică, dar reflectă structura activității vamale în general. Dacă am încerca să evidențiem trăsăturile specifice ale activității vamale, am putea evidenția caracterul complex, pe de o parte, iar pe de altă parte caracterul diferențiat al elementului activității vamale. Specificul acestora este condiționat de natura și scopul complex al activității vamale [2].

Definiția expusă în Codul Vamal nu cuprinde un șir de elemente de bază care fac parte din activitatea vamală: 1) statistica vamală, 2) lupta cu contrabanda și alte infracțiuni din sfera activității vamale, 3) lupta cu încălcările regulilor vamale, 4) procedura și examinarea cazurilor de încălcare a regulilor vamale.

Normele juridice reprezintă reguli sau regulamente de conduită și comportament care sunt impuse și aplicate de către autoritățile legale într-o societate. Aceste reguli sunt concepute pentru a governa comportamentul indivizilor, organizațiilor și instituțiilor în cadrul societății și sunt esențiale pentru menținerea ordinii și a justiției într-o comunitate sau țară.

Un raport juridic este o relație sau conexiune formală sau legală dintre două sau mai multe părți care este guvernată de reguli și principii juridice. Acest raport implică obligații și drepturi specifice pentru fiecare parte și este supus reglementărilor legale. Raportul juridic poate avea diverse forme și poate să fie de natură civilă, comercială, penală sau administrativă, în funcție de domeniul de drept la care se referă.

Faptele juridice reprezintă evenimente sau acțiuni care au consecințe juridice și care afectează în mod direct sau indirect drepturile, obligațiile sau statutul legal al persoanelor. Aceste fapte pot fi voluntare sau involuntare și pot genera efecte juridice în diverse domenii ale dreptului, cum ar fi dreptul civil, dreptul penal, dreptul comercial și altele.

În contextul dreptului vamal, faptele juridice sunt acțiuni sau evenimente care au implicații juridice în ceea ce privește importul, exportul și tranzitul

bunurilor și serviciilor peste frontierele unor state sau teritorii vamale. Iată câteva exemple de fapte juridice de drept vamal:

Declararea bunurilor la vamă: Un fapt juridic important în dreptul vamal este momentul în care bunurile sunt declarate oficial la vamă. Această declarație trebuie să conțină informații detaliate despre bunurile importate sau exportate, inclusiv descrierea lor, valoarea, originea și alte detalii relevante.

Evaluarea vamală: Determinarea valorii bunurilor pentru a stabili taxele vamale și tarifele este un alt fapt juridic important. Normele de evaluare vamală trebuie să fie respectate pentru a evita suprataxarea sau subtaxarea bunurilor.

Plata taxelor vamale: Plata taxelor vamale este un fapt juridic esențial în dreptul vamal. Importatorii sau exportatorii trebuie să plătească taxele și tarifele vamale în funcție de regulile și tarifele aplicabile pentru a permite bunurilor să intre sau să iasă legal dintr-o țară sau zonă vamală.

Inspekția vamală: Unele bunuri pot fi supuse inspekției vamale pentru a se asigura că ele corespund descrierii și valorii declarate. Această inspekție poate fi un fapt juridic care determină dacă bunurile pot fi eliberate sau sunt supuse unor măsuri suplimentare, cum ar fi confiscarea.

Contrabanda și infracțiunile vamale: Fapte precum contrabanda sau fraudarea vamală sunt încălcări grave ale legilor vamale și pot avea consecințe juridice serioase, inclusiv sancțiuni penale și amenzi.

Schimbul de informații vamale: Comunicarea și furnizarea de informații corecte și complete autorităților vamale reprezintă, de asemenea, un fapt juridic crucial în dreptul vamal. Furnizarea de informații false sau incomplete poate duce la sancțiuni legale.

Dreptul vamal reglementează toate aceste aspecte și multe altele pentru a controla în mod eficient mișcarea bunurilor și pentru a asigura respectarea regulilor și tarifelor vamale. Este important pentru importatori, exportatori și alte părți implicate să cunoască și să respecte normele și procedurile din domeniul vamal pentru a evita problemele legale și financiare.

Raporturile juridice de drept vamal sunt interacțiunile și relațiile juridice care se formează între părțile implicate în tranzacțiile comerciale transfrontaliere și în gestionarea procedurilor vamale. Aceste raporturi sunt reglementate de legi, regulamente și acorduri internaționale specifice pentru domeniul vamal și au drept scop asigurarea controlului vamal, colectarea de

taxe și tarife, precum și prevenirea fraudelor vamale. Iată câteva aspecte importante ale raporturilor juridice de drept vamal:

- Raporturi dintre importatori/exportatori și autoritățile vamale: Importatorii și exportatorii au raporturi juridice cu autoritățile vamale ale țării sau teritoriului în care sunt implicați în comerțul internațional. Aceste raporturi includ:

- Declararea bunurilor: Importatorii și exportatorii trebuie să completeze și să depună documentele vamale corespunzătoare pentru a declara bunurile pe care le trimit sau le primesc peste frontieră.
- Plata taxelor vamale: Importatorii trebuie să plătească taxele și tarifele vamale aplicabile pentru bunurile importate. Autoritățile vamale au dreptul de a colecta aceste taxe în cadrul raporturilor lor cu importatorii.
- Inspecții vamale: Autoritățile vamale pot efectua inspecții asupra bunurilor importate pentru a se asigura că acestea corespund descrierii și valorii declarate și că respectă normele și reglementările vamale.

Raporturi comerciale: Importatorii și exportatorii au raporturi comerciale cu partenerii lor de afaceri din alte țări. Aceste raporturi implică încheierea de contracte comerciale, transportul bunurilor și gestionarea documentelor necesare pentru tranzacții internaționale.

Raporturi cu intermediari: Mulți importatori și exportatori lucrează cu intermediari, cum ar fi firmele de expediție sau agenții vamali, pentru a gestiona procedurile vamale și logistica tranzacțiilor comerciale.

Raporturi de conformitate: Importatorii și exportatorii trebuie să respecte reglementările vamale și să furnizeze autorităților vamale informații precise și complete pentru a evita problemele legale și sancțiunile.

Raporturi cu terți: În unele cazuri, alte părți terțe, cum ar fi furnizorii de servicii de transport sau de depozitare, pot avea raporturi juridice cu importatorii și exportatorii în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale.

Este important ca toate părțile implicate în raporturile juridice de drept vamal să fie conștiente de regulile și procedurile aplicabile și să coopereze cu autoritățile vamale pentru a asigura respectarea acestora. Nerespectarea regulilor vamale poate duce la sancțiuni legale și la întârzieri sau probleme în ceea ce privește mișcarea bunurilor peste frontiere.

O particularitate distinctă a raportului juridic de drept vamal o constituie faptul că acesta este un raport juridic de putere prin instituirea statului - reprezentat prin organul vamal abilitat să acționeze în numele lui pentru

aplicarea legislației vamale - în poziția de beneficiar unic al executării obligației patrimoniale din acest raport, și nu numai, el având în sfera reglementărilor vamale, și o funcție de garant și apărător al respectării conduitei impuse. Suntem, astfel, în fața aplicării regimului juridic de drept public prin existența acestei poziții juridice inegale a părților, opuse egalității prevăzute de regimul de drept privat, la fel ca în cazul raportului juridic de drept financiar. Astfel, structura raportului juridic bugetar, cu subiectele, conținutul și obiectul lui, poate constitui un punct de plecare în practica socială ce generează raporturile juridice de drept vamal [20].

Conținutul unui raport juridic de drept vamal poate varia în funcție de natura și complexitatea relației sau tranzacției dintre părțile implicate și de regulile și procedurile specifice din țara sau teritoriul vamal în care are loc.

Este important ca toate informațiile furnizate într-un raport juridic de drept vamal să fie corecte și complete, deoarece erorile sau informațiile incorecte pot avea consecințe legale și pot duce la întârzieri sau probleme în ceea ce privește mișcarea bunurilor peste frontiere. De asemenea, respectarea regulilor și procedurilor vamale este esențială pentru evitarea sancțiunilor și problemelor juridice.

Obiectul unui raport juridic de drept vamal este de a documenta și reglementa tranzacțiile și activitățile legate de import și export în cadrul sistemului vamal al unei țări sau teritorii vamale. Acest raport are ca scop asigurarea respectării regulilor și procedurilor vamale și determinarea obligațiilor și drepturilor părților implicate.

În general, obiectul raportului juridic de drept vamal este de a documenta toate aspectele legate de tranzacția sau operațiunile vamale, de a asigura conformitatea cu legislația vamală și de a stabili drepturile și obligațiile părților implicate pentru a preveni problemele legale și fiscale ulterioare.

Funcția complexă a raportului juridic de drept vamal face ca acesta să fie diferit de raportul juridic financiar, astfel că prin reglementarea raporturilor juridice de drept vamal nu se urmărește doar obținerea de venituri fiscale, ci și crearea de către stat a unui instrument de coordonare a activității de comerț exterior, considerându-se că prin intermediul resorturilor de politică vamală pot fi încurajate anumite importuri, descurajate altele, se favorizează exportul, se pot promova sau nu relații comerciale cu anumite piețe (naționale sau regionale), pot fi protejate anumite activități ale agenților economici interni împotriva concurenței partenerilor din exterior, de natură să împiedice dezvoltarea unui sector al producției sau al desfășurării acesteia.

O altă particularitate a raportului juridic de drept vamal o constituie faptul că acesta nu se termină întotdeauna la acordarea liberului de vamă, adică la încheierea operațiunii, existând situații intermediare în care unele drepturile și obligații ale organelor vamale ori ale importatorilor sau exportatorilor se extind dincolo de înfăptuirea actului vamal, situații cum ar fi regimul de antrepoziție, de tranzitare sau dreptul organelor vamale de a controla la agenții economici operațiunile vamale într-o perioadă de cinci ani [11].

Organele vamale, purtătoare ale autorității de stat, acționează și în scopul de a preveni și descoperi fraudele comerciale de natură vamală, precum și infracțiunile de o asemenea natură.

Raportul juridic de drept vamal prezintă unele elemente specifice referitoare la taxe proprii, concepte și terminologie proprie, materie impozabilă, precum și reglementare proprie.

În ceea ce privește taxele din domeniul vamal, acestea au fost clasificate în literatura de specialitate după mai multe criterii, astfel:

- după obiectul impunerii: taxe de import, de export și de tranzit;
- după scopul impunerii: taxe vamale protecționiste și taxe vamale cu caracter fiscal;
- după modul de percepere: taxe specifice, taxe ad valorem și mixte;
- după modul de fixare: taxe autonome, convenționale, preferențiale și de retorsiune (antidumping și compensatorii);
- după gradul de protecție: taxe literale, egalizatoare, restrictive și prohibitive [16].

În considerarea ideii că dreptul vamal este o ramură distinctă de drept se impune să reliefăm și constatările că în domeniul vamal există un mare volum al legislației cu caracter specific, relațiile sociale din domeniul vamal dobândind caractere proprii și de o deosebită complexitate, iar multe probleme din această sferă nefiind clarificate încă. Întrucât a fost necesar ca activitatea vamală să fie apreciată dintr-o nouă perspectivă, dreptul vamal ar trebui să fie văzut ca o ramură de sine stătătoare, cu norme și instituții juridice specifice, fiind imperios necesară edictarea de reglementări specifice, care pot duce la întărirea sistemului vamal din Republica Moldova și asigurarea unor condiții mai bune pentru desfășurarea raporturilor de drept vamal.

La nivelul de dezvoltare a legislației actuale în domeniul vamal, raportul juridic de drept vamal este integrat în cadrul general al taxelor și impozitelor. Scopul generic al taxelor și impozitelor este considerat ca fiind acela de a constitui fonduri bănești pentru acoperirea cheltuielilor publice, de fapt de a